MOKSLINĖS ARCHEOLOGINĖS KOMISIJOS VEIKLA 2002–2006 METAIS

Rimantas KRAUJALIS, Algimantas MERKEVIČIUS,
Mykolas MICHELBERTAS, Gintautas ZABIELA

2002–2006 m. Mokslinė archeologinė komisija (toliau – MAK) prie Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (iki 2005 m. balandžio 20 d. – Kultūros vertybių apsaugos departamento) (toliau – Departamentas) tęsė savo veiklą (žr. *ATL 2000 metais*, V., 2002, p. 277–279). Antroji MAK sudėtis ketveriems metams buvo išrinkta 2002 m. sausio 17 d. rinkimuose ir patvirtinta Departamento direktoriaus 2002 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 019. Ją sudarė habil. dr. Vytautas Kazakevičius, dr. Gintautas Zabiela, habil. dr. Algirdas Girininkas, dr. Aleksiejus Luchtanas, dr. Valdemaras Šimėnas, dr. Ilona Vaškevičiūtė ir dr. Algimantas Merkevičius. Departamentas nariais skyrė Zenoną Baubonį ir Bronių Dakanį. Komisijos sekretoriumi liko Rimantas Kaujalis. Per kadenciją narių sudėtis kiek keitėsi. 2002 m. birželio mėnesį iš MAK veiklos pasitraukė V. Kazakevičius, jį pakeitė habil.dr. Mykolas Michelbertas.

MAK pirmininkas buvo perrenkamas kasmet. 2002, 2005 ir 2006 m. MAK pirmininkas buvo dr. G. Zabiela, 2003 – dr. A. Merkevičius, 2004 – habil. dr. M. Michelbertas.

2006 m. pasibaigus MAK kadencijai, organizuoti naujų komisijos narių rinkimai. Departamento direktoriaus 2006 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. Į-060 patvirtinta nauja MAK sudėtis (dr. Gintautas Zabiela, dr. Aleksiejus Luchtanas, habil. dr. Mykolas Michelbertas, dr. Ilona Vaškevičiūtė, habil. dr. Algirdas Girininkas, dr. Algimantas Merkevičius ir dr. Džiugas Brazaitis, Departamento paskirti Zenonas Baubonis ir Rimantas Kraujalis). Laikinu MAK sekretoriumi tapo Valdas Lučunas.

Antros kadencijos MAK veikla buvo ramesnė, spręstos daugiau pačių archeologinių tyrimų (leidimų išdavimo, ataskaitų už juos svarstymo) problemos. Pagrindinė šių darbų statistika pateikiama lentelėje 1. 2003 m. kiek liberalizavus atsiskaitymo tvarką (ataskaitos priimtos ir po birželio 1 d.) jų parengimo tempai sulėtėjo. Ši neigiama tendencija ypač išryškėjo 2006 m., kai net 17 archeologų neatsiskaitė už praeitų metų tyrimus. Tai verčia vėl grįžti prie senosios tvarkos.

MAK nenusišalino ir nuo kasdienių paminklosaugos archeologijos paveldo srityje reikalų, ypač susijusių su statybų aikštelėse atkastomis naujomis archeologijos vertybėmis. 2002 m. MAK ne kartą kartu su Vilniaus miesto savivaldybe, Prancūzijos ambasada Lietuvoje bei archeologais ir antropologais sprendė problemas, iškilusias Vilniuje, Šiaurės miestelio teritorijoje aptikus Napoleono armijos karių masinę kapavietę.

2002 m. nuolat buvo stebimi ir kontroliuoti Vilniaus senamiestyje vykdyti archeologiniai tyrimai. Didžiausias dėmesys buvo skirtas T. Vrublevskio gatvės, Gedimino prospekte ir Savivaldybės aikštėje vykdomiems archeologiniams tyrimams. Archeologinių tyrimų vykdymo, atkastų liekanų išsaugojimo klausimai nuolat spręsti pasitarimuose bei komisijose, dalyvaujant Vilniaus miesto savivaldybės, Lietuvos istorijos instituto, Pilių tyri-

mo centro „Lietuvos pilys“, kitų įstaigų ir žinybų atstovams.

2004 m. daug dėmesio vėl buvo skirta Vilniaus senamiestyje vykdytiems archeologiniams tyrimams. Ne kartą Mokslinės archeologijos komisijos nariai lankėsi Gedimino prospekte ir Malūnų gatvėje, kur vykdyti didelės apimties archeologiniai tyrimai ir nuolat iškildavo archeologinių tyrimų vykdymo, atkastų liekanų išsaugojimo klausimai.

Naujos sudėties MAK kadencijos pradžioje buvo parengti nauji „Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Mokslinės archeologijos komisijos nuostatai“, patvirtinti Departamento direktoriaus 2006-03-23 įsakymu Nr. Į-107.

Lentelė 1. Tyrinėjimų statistika
Table 1. Statistics of investigations

Metai leidimų	Įvyko MAK posėdžių	Išduota leidimų	Nepanaudota leidimų	Apsvarstyta ataskaitų
2002	21	226	17 (2001 m.)	176 (2001 m.)
2003	18	221	9 (2002 m.)	207 (2002 m.)
2004	21	227	8 (2003 m.)	154 (2003 m.)
2005	18	252	10 (2004 m.)	178 (2004 m.)
2006	17	286	10 (2005 m.)	170 (2005 m.)
Iš viso / Total	87	1211	54	882
Year	MAK meetings held	Permissions issued	Permissions unused	Reports evaluated

ACTIVITIES OF THE SCIENTIFIC COMMISSION OF ARCHAEOLOGY IN 2002–2006

In 2002–2006 the Scientific Commission of Archaeology (MAK) of the Department of Cultural Heritage Protection continued its activities. In 2002 a new Commission was elected for the second 4 years term, whereas in the beginning of 2006 the third election of the Commission took place. The main tasks of the Commission were issuing permissions for archaeological investigations and evaluation of the reports on the investigations performed (see the table 1). Besides that, daily problems of environment relevant to the archaeological heritage (mostly arising in Vilnius) were settled.